

Yleiset sopimusehdot, jotka on tarkoitettu käytettäväksi koneiden sekä mekaanisten, sähköisten ja elektronisten laitteiden toimituksissa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa ja näiden maiden välillä.

Teknologiateollisuus ry Suomessa, Teknikföretagen Ruotsissa, Norsk Industri Norjassa ja DI Tanskassa ovat julkaisseet nämä ehdot vuonna 2009.

Ehtojen soveltaminen. Määritelmät

1. Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan, mikäli osapuolet ovat siitä kirjallisesti tai muulla tavalla sopineet. Ehtojen muutoksista on sovittava kirjallisesti.

Sitä kohdetta tai niitä kohteita, jotka myyjä osapuolten välisen sopimuksen mukaisesti toimittaa, nimitetään näissä ehdoissa "Tuotteeksi". Ilmaus kattaa myös ohjelmistot ja asiakirjat.

Ilmaus "kirjallisesti" tai "kirjallinen" tarkoittavat näissä ehdoissa käytettynä osapuolten allekirjoittamaa asiakirjaa, kirjeellä, telefaksilla, sähköpostilla tai muulla osapuolten sopimalla viestintätavalla tehtyä ilmoitusta.

Tuotetiedot

2. Osapuolten markkinointiaineistoon, hinnastoihin sekä muihin tuotetietomateriaaleihin sisältyvät tiedot ovat sitovia vain, mikäli niihin sopimuksessa erikseen viitataan.

Tekniset asiakirjat ja tiedot

3. Tuotetta ja sen valmistusta koskevat tekniset asiakirjat, jotka osapuolet ovat ennen sopimuksen tekemistä tai sen jälkeen toisilleen luovuttaneet, ovat luovuttajan omaisuutta.

Saamaansa teknisiä asiakirjoja tai teknisiä tietoja osapuoli ei saa ilman luovuttajan suostumusta käyttää muuhun kuin luovutuksen edellyttämään tarkoitukseen. Lukuun ottamatta kohdassa 4 tarkoitettuja asiakirjoja näitä ei saa ilman toisen osapuolen suostumusta kopioida eikä luovuttaa tai antaa niistä tietoja kolmannelle.

4. Viimeistään toimituksen yhteydessä myyjän on korvauksetta annettava ostajan käyttöön kokoelma tai sovittu määrä teknisiä asiakirjoja. Niiden avulla Tuote kaikkine osineen on voitava asentaa, käynnistää, käyttää sekä huoltaa (mukaan luettuna säännölliset korjaukset). Myyjä ei kuitenkaan ole velvollinen luovuttamaan Tuotteen tai sen varaosien valmistukseen tarvittavia asiakirjoja.

Ostajan suostumuksella myyjä saa täyttää edellä mainitut velvollisuutensa saattamalla vastaavat asiakirjat saataville Internetin kautta.

Ennen toimitusta suoritettavat kokeet (toimituskokeet)

5. Mikäli toimituskokeista on sovittu, ne suoritetaan muun sopimuksen puuttuessa Tuotteen valmistuspaikassa. Mikäli kokeiden teknistä suoritustapaa ei ole sovittu, ne suoritetaan Tuotteen valmistusmaan kyseisen teollisuudenalan yleisen käytännön mukaisesti.

6. Myyjän on tiedotettava ostajalle kokeista kirjallisesti niin hyvissä ajoin, että tämä voi osallistua niihin. Mikäli ostaja tällaisesta ilmoituksesta huolimatta ei saavu paikalle, kokeet voidaan ostajan poissaolon estämättä suorittaa.

Myyjän on pidettävä koepöytäkirjaa, joka on toimitettava ostajalle. Pöytäkirjan katsotaan luotettavasti kuvaavan kokeiden suoritustapaa ja tuloksia, ellei ostaja muuta todista.

7. Mikäli kokeissa ilmenee, että Tuote poikkeaa sovittusta, myyjän on mahdollisimman nopeasti saatettava se sopimuksenmukaiseen kuntoon. Ostajan vaatiessa suoritetaan tämän jälkeen uusi koe, ellei poikkeama ole vähäinen.

8. Myyjä vastaa Tuotteen valmistuspaikassa aiheutuista kockuluista, ellei muuta ole sovittu. Ostaja vastaa tällaisiin kokeisiin osallistuvien edustajiensa matka-, ylläpito- ja muista kuluista.

Toimituslauseke

9. Ellei toimitusehtoa ole sovittu, se on "Ex Works" sopimuksen solmimishetkellä voimassa olleiden INCOTERMS-tulkintasääntöjen mukaisesti. Sovittua toimitusehtoa tulkitaan sopimuksen solmimishetkellä voimassa olleiden INCOTERMS-tulkintasääntöjen mukaisesti.

Toimitusaika. Viivästys

10. Mikäli osapuolet eivät ole sopineet täsmällistä toimitusaikaa, vaan ajanjakson, jonka kuluessa toimitus tapahtuu, tämä ajanjakso alkaa kulua sopimuksen voimaantulosta.

11. Myyjän todetessa, ettei hän pysty toimittamaan sovittuun aikaan tai että toimitus hänen syystään todennäköisesti viivästyy, hänen on viipymättä ilmoitettava siitä kirjallisesti ostajalle. Viivästyksen syy sekä mahdollisuuksien mukaan todennäköinen toimituspäivä on samalla ilmoitettava. Mikäli myyjä ei tätä ilmoitusta tee, hänen on korvattava ostajalle ne kulut, jotka aiheutuivat ilmoittamatta jättämisestä ja jotka ostaja olisi ilmoituksen saatuaan voinut välttää. Tämä ei vähennä ostajan oikeutta saada korvausta kohtien 13 ja 14 perusteella.

12. Viivästyksen johtuessa kohdan 36 mukaisesta ylivoimaisesta esteestä, ostajasta, tai kohdan 18 mukaisesta myyjän oikeudesta keskeyttää toimitus, pidennetään toimitusaikaa olosuhteisiin nähden kohtuullisesti riippumatta siitä, onko viivästyksen syy ilmaantunut ennen sovittua toimitusajan umpeutumista vai sen jälkeen.

13. Mikäli myyjä ei toimita Tuotetta ajallaan, ostajalla on oikeus sopimussakkoon siitä päivästä lähtien, jona toimituksen olisi pitänyt tapahtua.

Sopimussakko on 1 % sovittu kauppahinnasta jokaiselta alkavalta viivästysviikolta. Mikäli vain osa toimituksesta on viivästynyt, lasketaan sopimussakko sen toimitusosuuden arvosta, jota viivästyksen vuoksi ei voida ottaa käyttöön.

Sopimussakko on enintään 10 % laskuperusteena olevan toimitusosuuden arvosta.

Sopimussakko eräännyy maksettavaksi ostajan sitä kirjallisesti vaatiessa, kuitenkin aikaisintaan koko toimituksen täytyttyä tai purkupäivänä, milloin sopimus kohdan 14 mukaisesti on purettu.

Ostaja menettää oikeutensa sopimussakkoon, ellei esitä sitä koskevaa kirjallista vaatimusta kuuden kuukauden kuluessa ajankohdasta, jona toimituksen olisi pitänyt tapahtua.

14. Mikäli viivästys on niin pitkä, että ostajalla on oikeus kohdan 13 mukaisen sopimussakon enimmäismäärään, eikä toimitusta vielääkään tapahdu, ostaja voi kirjallisesti vaatia myyjältä toimitusta viimeisen ja kohtuullisen, vähintään yhden viikon pituisen lisäajan kuluessa.

Jos myyjä ilman ostajan vastuulla olevaa syytä ei täytä velvollisuuttaan tässä lisäajassa, ostaja voi kirjallisesti purkaa sopimuksen toimituksen siltä osalta, jota viivästyksen vuoksi ei ole voitu ottaa käyttöön.

Purkaessaan sopimuksen ostajalla on kohdan 13 mukaisen sopimussakon enimmäismäärän lisäksi oikeus vaatia korvausta viivästyksen aiheuttamasta vahingosta sen ylittäessä viivästysakon enimmäismäärän. Korvauksen määrä on enintään 10 % purun kohteena olevan toimitusosuuden arvosta.

Mikäli ennalta on selvästi nähtävissä toimituksen viivästyvän niin, että ostajalle syntyy oikeus saada kohdan 13 mukaisen sopimussakon enimmäismäärä, ostaja voi myös purkaa kaupan. Tällaisessa tapauksessa ostajalla on oikeus sekä sopimussakon enimmäismäärään että edellä mainittuun vahingonkorvaukseen.

Kohdan 13 mukaisen sopimussakon ja edellä mainitun rajoitetun korvauksen lisäksi ostaja ei voi vaatia muuta hyvitystä viivästyksen perusteella, ellei myyjän menettely ole ollut törkeän huolimaton.

15. Ostajan todetessa, ettei hän pysty ottamaan Tuotetta vastaan sovittuna aikana tai että vastaanotto hänen syystään todennäköisesti viivästyy, hänen on viipymättä ilmoitettava tästä kirjallisesti. Viivästyksen syy sekä mahdollisuuksien mukaan todennäköinen vastaanottopäivä on samalla ilmoitettava.

Vaikka ostaja ei ottaisi Tuotetta vastaan sovittuna aikana, hän on velvollinen suorittamaan kauppahinnan tai sen osan sovittujen maksuehtojen mukaisesti kuin Tuote olisi toimitettu. Myyjä huolehtii Tuotteen varastoinnista ostajan kustannuksella ja vastuulla. Ostajan halutessa myyjän on vakuutettava toimitus ostajan kustannuksella.

16. Ellei kohdassa 15 mainittu ostajan viivästys ole kohdan 36 mukaisesta esteestä johtuva, myyjä voi kirjallisesti vaatia ostajaa ottamaan Tuotteen vastaan kohtuullisen lisäajan kuluessa.

Mikäli ostaja ilman myyjän vastuulla olevaa syytä ei lisääjankaan kuluessa ota vastaan Tuotetta, myyjä voi kirjallisesti purkaa sopimuksen toimitusvalmiin Tuotteen siltä osalta, jota ei ostajan laiminlyönnin takia ole toimitettu. Myyjä voi lisäksi vaatia ostajalta korvausta laiminlyönnin myyjälle aiheuttamasta vahingosta. Korvaus voi enintään olla purun kohteena olevan Tuotteen arvon suuruinen.

Maksut

17. Ellei muuta ole sovittu, laskutettavan suorituksen maksuaika on 30 päivää laskun päiväyksestä.

Ellei muuta ole sovittu, laskutetaan kauppahinta mahdollisine arvonnalis-veroineen seuraavasti: kolmannes sopimuksen tullessa voimaan, kolmannes myyjän kirjallisesti ilmoitettua Tuotteen pääosuuden toimitusvalmiudesta ja kolmannes Tuotteen toimituksen yhteydessä.

18. Ellei ostaja maksa eräpäivänä, myyjällä on oikeus maansa lain mukaiseen viivästyskorkoon.

Lisäksi myyjä voi kirjallisesti ilmoitettuaan keskeyttää velvoitteidensa täyttämisen maksun suoritukseen saakka.

19. Ellei ostaja maksa erääntynyttä saatavaa kolmen kuukauden kuluessa, myyjällä on oikeus kirjallisesti ilmoittamalla purkaa sopimus ja saada ostajalta viivästyskoron lisäksi korvaus myyjälle aiheutuneesta vahingosta. Korvaus voi olla enintään kauppahinnan suuruinen.

Omistusoikeuden pidätys

20. Tuote on myyjän omaisuutta, kunnes se on täysin maksettu, ellei omistusoikeuden pidätystä koskevista säännöistä muuta johdu.

Vastuu virheistä

21. Myyjä sitoutuu jäljempänä kohdissa 22–33 mainitun mukaisesti korjaamalla tai vaihtamalla poistamaan kaikki suunnittelusta, materiaaleista tai valmistuksesta johtuvat Tuotteen virheet.

Jos myyjä vastaa viasta, hän vastaa myös vian Tuotteelle aiheuttamasta vahingosta.

Myyjän vastuu ei koske virheitä, jotka aiheutuvat ostajan luovuttamasta materiaalista tai ostajan osoittamasta tai yksilöimästä rakenneratkaisusta.

22. Myyjän vastuu ei koske virheitä, jotka aiheutuvat riskin siirtymisen jälkeen ilmaantuneista syistä. Vastuu ei esimerkiksi koske virheitä, jotka aiheutuvat käyttöolosuhteiden poikkeamisesta sopimuksen edellyttämistä olosuhteista tai Tuotteen virheellisestä käytöstä. Vastuu ei myöskään koske ostajan suorittaman puutteellisen huollon, virheellisen asennuksen tai ilman myyjän kirjallista suostumusta tekemien muutosten tai virheellisen korjauksen aiheuttamaa virhettä. Vastuu ei koske normaalia kulumista tai huononemista.

23. Myyjä vastaa vain niistä virheistä, jotka ilmenevät yhden vuoden kuluessa toimituksesta. Jos Tuotteen käyttörajoitus on sovittu suurempi, takuuaika lyhenee vastaavasti.

24. Kun Tuotteen jossakin osassa esiintynyt virhe kohdan 21 mukaisesti on poistettu, myyjä vastaa korjattusta tai vaihdetusta osasta kuten alkuperäisestä toimituksesta yhden vuoden ajan. Tuotteen muulta osalta kohdan 23 mukaista vastuuaikaa pidennetään vain ajanjaksolla, jonka aikana Tuotetta ei myyjän vastuulla olevan virheen vuoksi voitu käyttää.

25. Virheen ilmaantua ostajan on tehtävä kirjallinen virheilmoitus myyjälle ilman aiheetonta viivästystä ja viimeistään kahden viikon kuluessa kohtien 23 ja 24 mukaisen myyjän vastuunajan päättymisestä. Virheilmoituksessa on kuvattava, miten virhe ilmenee. Mikäli ostaja ei tee virheilmoitusta mainittujen määräaikaisten kuluessa, hän menettää oikeutensa esittää virheeseen perustuvia vaatimuksia.

Mikäli on syytä olettaa, että virhe saattaa aiheuttaa lisävahinkoa, virheilmoitus on tehtävä heti. Ellei niin tapahdu, ostaja menettää oikeutensa esittää vaatimuksia sellaisesta vahingosta Tuotteelle, joka heti tehdyllä virheilmoituksella olisi vältetty.

26. Saatuaan kohdan 25 mukaisen virheilmoituksen myyjän on poistettava virhe tilanteen edellyttämällä nopeudella. Virheen poistaminen on ajoitettava siten, ettei ostajan toiminta tarpeettomasti häiriinny. Myyjä vastaa virheen poistamisesta aiheutuvista kuluista kohtien 21–33 mukaisesti.

Korjaus suoritetaan Tuotteen sijaintipaikassa, paitsi jos myyjän mielestä on molempien osapuolten edun kannalta tarkoituksenmukaisempaa, että Tuote lähetetään hänelle tai hänen osoittamaansa paikkaan.

Jos virhe voidaan poistaa vaihtamalla tai korjaamalla viallinen osa ja osan irrotus ja jälleenasennus voidaan suorittaa ilman erityistä ammatitaitoa, myyjä voi vaatia, että viallinen osa toimitetaan hänelle tai hänen osoittamaansa paikkaan korjattavaksi tai vaihdettavaksi. Tällöin myyjä on täytännyt velvollisuutensa vian osalta toimittamalla ostajalle korjatun tai uuden osan.

27. Mikäli virheen poistaminen edellyttää puuttumista muuhunkin kuin myyjän Tuotteeseen, myyjä ei vastaa siitä aiheutuvasta työstä eikä kuluista.

28. Virheen poistamiseen liittyvät kulutukset tapahtuvat myyjän kustannuksella ja riskillä.

Ostajan on noudatettava myyjän antamia kuljetusohjeita.

29. Ostaja vastaa niistä virheiden poistamiseen liittyvistä lisäkuluista, jotka aiheutuvat Tuotteen sijainnista muualla kuin määräpaikassa, joka sopimuksen solmimishetkellä on ilmoitettu myyjän toimitusta varten, tai sen puuttuessa toimituspaikassa.

30. Vaihdetut, virheelliset osat on luovutettava myyjälle. Ne ovat hänen omaisuuttaan.

31. Jos ostajan ilmoitettua virheestä ilmenee, ettei Tuotteessa ole myyjän vastuulla olevaa virhettä, myyjällä on oikeus korvaukseen tällaisen virheilmoituksen hänelle aiheuttamasta työstä ja kuluista.

32. Ellei myyjä kohtuujassa täytä kohdan 26 mukaisia velvollisuuksiaan, ostaja voi ilmoittaa kirjallisesti, mihin mennessä ne viimeistään on täytettävä. Ellei myyjä täytä velvollisuuksiaan ilmoitettuun määräaikaan mennessä, ostaja voi harkintansa mukaan joko:

a) tehdä tai teettää tarvittavat toimenpiteet virheen poistamiseksi myyjän kustannuksella ja riskillä sillä edellytyksellä, että hän menettelee järjestyksessä ja kohtuullisesti, tai

b) vaatia kauppahinnan alentamista enintään 20 %:lla.

Virheen ollessa olennainen ostaja voi kirjallisesti ilmoittamalla purkaa sopimuksen. Sama purkioikeus hänellä on myös, milloin virhe kohdan a) mukaisista toimenpiteistä huolimatta edelleen on olennainen. Purkaessaan kaupan ostajalla on oikeus korvaukseen kärsimästään vahingosta. Korvaus voi olla enintään 20 % sovitusta kauppahinnasta.

33. Siitä huolimatta, mitä kohdissa 21–32 on sanottu, myyjä ei vastaa Tuotteen missään osassa esiintyvistä virheistä pitempään kuin kaksi vuotta kohdassa 23 mainitun alkuperäisen vastuunajan alkamisesta.

34. Myyjä ei vastaa virheistä muilta osin kuin mitä kohdissa 21–33 on määritetty. Tämä koskee kaikkia virheen aiheuttamia tappioita, kuten esimerkiksi tuotantotappio, saamatta jäänyt voitto ja muu taloudellinen seurannaisvahinko. Vastuunrajoitusta ei kuitenkaan sovelleta myyjän syyllistyneen törkeään huolimattomuuteen.

Vastuu Tuotteen aiheuttamasta esinevahingosta

35. Kun laite on ostajan hallinnassa, myyjä ei vastaa sen aiheuttamasta vahingosta, joka kohdistuu kiinteään tai irtaimeen omaisuuteen tai on tällaisen vahingon seuraus.

Myyjän joutuessa vastaamaan kolmannelle aiheutuneesta vahingosta tai tappiosta ostajan on hyvittävä myyjälle tästä aiheutunut menetys, jos myyjä ensimmäisen kohdan mukaisesti ei vastaa tällaisesta vahingosta.

Vastuunrajoitusta ei sovelleta myyjän syyllistyneen törkeään huolimattomuuteen.

Kolmannen osapuolen esittäessä ostajalle tai myyjälle tähän kohtaan perustuvan korvausvaatimuksen siitä on heti ilmoitettava kirjallisesti toiselle osapuolelle.

Kumpikin osapuoli on velvollinen saapumaan tuomioistuimeen tai välimiesoikeuteen, joka käsittelee jompaankumpaan kohdistuvaa ja Tuotteen aiheuttamaksi väitettyyn vahinkoon tai tappioon perustuvaa korvausvaatimusta. Ostajan ja myyjän väliset, keskinäiset erimielisyydet ratkaistaan kuitenkin aina kohdan 39 mukaisesti välimiesmenettelyssä.

Ylivoimainen este (force majeure)

36. Seuraavia syitä pidetään ylivoimaisina esteinä, jos ne estävät sopimuksen täyttämisen tai tekevät sen täyttämisen kohtuuttoman hankalaksi: työselkkaus ja kaikki sellaiset muut syyt, joihin osapuolet eivät itse voi vaikuttaa, kuten tulipalo, luonnonkatastrofi ja äärimmäiset luonnontapahtumat, sota, liikkeen kannallepano tai vastaavanlaiset sotilaskutsunnat, pakko-otto, takavarikko, kauppaa ja valuuttoja koskevat rajoitukset, kapina ja mellakka, kuljetuskaluston puute, yleinen tavarantoiminnan niukkuus, energian saannin rajoitukset sekä mainituista syistä johtuvat alihankkijan toimitusvirheet tai viivästykset.

Yllä mainittuun syyhyyn voidaan vedota ylivoimaisena esteenä vain, mikäli sen vaikutusta sopimuksen täyttämiseen ei ollut mahdollista ennakoita sopimuksen solmimishetkellä.

37. Osapuolen, joka haluaa vedota ylivoimaiseen esteeseen, on viipymättä ilmoitettava esteen ilmaantumisesta ja päättymisestä kirjallisesti.

Kun ylivoimainen este kohdistuu ostajaan, hänen on korvattava myyjälle Tuotteen säilyttämisestä ja suojaamisesta aiheutuvat kulut.

38. Huolimatta siitä, mitä näissä sopimusehdoissa muuten on mainittu, osapuoli voi aina purkaa sopimuksen ilmoittamalla siitä kirjallisesti, jos sopimuksen täyttäminen ylivoimaisen esteen vuoksi viivästyy yli kuusi kuukautta.

Erimielisyyksien ratkaiseminen ja sovellettava laki

39. Sopimuksesta aiheutuvia erimielisyyksiä tai siihen liittyviä kysymyksiä ei voida käsitellä tuomioistuimessa, vaan ne ratkaistaan myyjän maan lain mukaisessa välimiesmenettelyssä.

40. Erimielisyydet ratkaistaan myyjän maan lain mukaisesti.